

Co rozumíme sexuálním napadením dítěte?

Vzhledem k tomu, že výraz sexuální napadení vyvolává představu „špinavého starého chlapa, který se náhle vynoří z křoví“, nebo který „se potlouká po školním dvoře, dokud na své nemravné obrázky nenachytá nějaké dítě“, těžko si dovedeme představit, jak dítě sexuálnímu napadení zabrání.

Většina sexuálních výpadů se však takto neděje.

Čeho se bojíme :

Nebezpečně vyhlížející cizí muž.

Násilný útok.

Zcela nečekaný, překvapivý výpad.

Izolovaná krajní příhoda.

A co se pravděpodobněji stane:

Osoba, kterou dítě zná (85 %případů)

Místo fyzického násilí nastupují podplácení a hrozby.

Situace, která se vyvíjela postupně po určitou dobu.

Opakované příhody nejrůznějších forem.

Cizí osoba, anebo osoba, kterou dítě zná

Dítě se mnohem pravděpodobněji stává terčem sexuálního výpadu, jehož původcem je někdo, koho zná, komu důvěřuje. Např. v jednom roce připadala na sexuální výpady uvnitř rodiny téměř polovina z celkového počtu dětí mladších šestnácti let, které se obrátily na Středisko pro pomoc při sexuální zneužití v Seattlu (cizích osob bylo v uvedeném roce 17 %, lidí, které dítě znalo bylo 35 %).

Násilný útok, anebo podplácení a hrozby

Nikdo neočekává, že dítě odolá násilnému útoku. Ve většině případů pachatelé nepoužívají hrubou sílu, jsou i jiné formy násilí, které mohou být proti dětem použity.

Může to být pohrůžka, že dítě dojde úhony, nebo že bude potrestáno, že jeho rodině hrozí nebezpečí, nebo že ho blízká osoba přestane mít ráda

(Jestli to někomu řekneš, půjdu do vězení. Jestli to neuděláš, budeš mít problémy. Už tě nebudu mít rád.)

Mohou být použity i jiné formy podplácení a útočení na city dítěte: (Dovolím ti dívat se na televizi. Pojď se podívat na koťátka).

Útočník může použít i nátlaku: (To je jenom naše tajemství. Přestanou tě mít rádi, když se dozvedí, co jsi udělal“.) Někdy může být nátlak jemnější a těžko rozpoznatelný, a to když se útočník snaží překonat pocit dítěte, že jde o něco nesprávného.

(Dělám to, protože tě mám rád, To je v pořádku, všichni to dělají.)

Dospělý člověk může využít toho, že mu dítě důvěřuje, a vmanévrovat ho do situace, kdy dítě cítí, že se nemůže obrátit s prosbou na jiné dospělé. Věkový rozdíl mezi dítětem a dospělým nebo i starším dítětem už sám o sobě představuje určité násilí. Nátlaku není třeba použít v případech, kdy se útočník spoléhá na nevědomost dítěte, které neví, že by mohlo být zraněno, ani na koho by se v počátečním stadiu mohlo obrátit o pomoc. Děti spoléhají na to, že je ochrání rodiče. Aby se mohly samy ochránit před dospělými, k tomu potřebují pomoc jiného dospělého. Často jako rodiče zapomínáme, jakou moc mají dospělí nad dětmi. Ve školách a v jiných institucích, a dokonce i doma, se dětem vštěpuje, že mají poslouchat dospělé a že dospělá osoba má právo říci dítěti, co má dělat. Neuvědomujeme si, že právě neustálým posilováním autority dospělých zároveň zvyšujeme zranitelnost dětí vůči sexuálnímu napadení.

Náhlý výpad, anebo postupně se vyvíjející situace

Většina sexuálních výpadů proti dětem má formu postupně se vyvíjející situace. Zpočátku může jít jen o nepatřičné chování - útočník dráždí dítě nad pravidla hry, nebo se ho dotýká, přičemž předstírá, že jde o náhodný dotyk. Takto může sexuální výpad začínat a někdy také končit. Dítě si uvědomuje jen jakýsi nepříjemný pocit. Někdy však takový výpad pokračuje a dotyky mají zřetelně sexuální charakter. Toto stupňování tělesného kontaktu ponechává dítěti čas, aby hledalo pomoc.

Pomoc bude ale hledat jen takové dítě, které si díky dostatečným informacím uvědomuje, že to, co se děje, není správné.

Izolovaná příhoda, anebo opakované příhody

Nejběžnějšími formami sexuálního výpadu jsou ohmatávání a odhalování. Může jít o ohmatávání genitálií dítěte **dospělými nebo staršími dětmi.**

Vzhledem k tomu, že některé z těchto forem kontaktu (jako odhalování nebo ohmatávání) jsou dost běžné, mají někteří lidé pocit, že sexuální výpady a pokusy jsou jen součástí dospívání a děti by tím nebyly nijak zvlášť traumatizovány, kdyby z toho dospělí nedělali takový problém.

Vyšetřování dospělých jedinců, kteří se v dětském věku stali terčem sexuálního napadení, však ukazuje, že i výpady bez fyzického kontaktu mohou dítě psychicky poškodit, protože k nim došlo v podmínkách zneužití a násilí. **Většina dětí může být traumatizována nejrůznějšími formami sexuálních výpadů. Sexuální napadení může být příčinou nediferencovaného strachu a nedůvěry. Může u dětí vyvolat pocit viny a hanby, může být příčinou deprese, potíží ve škole nebo v rodině a dalších nepříjemností**

Mnohým potenciálním sexuálními výpadům mohou děti zabránit tím, že ho už dokáží rozpoznat a nejsou proto překvapeny nebo zaskočeny studem či zcela zmateny.

Vybráno z knihy „Už žádná tajemství“ autorek Caren Adamsové a Jennifer Fayové

Zdroj: tiskový servis OPK MVČR